

Ferie nieoczywiste

Autor: Dariusz Ossowski

Lustro mistrza Twardowskiego, najdłuższy w Europie brukowany rynek, filmowe plenery, unikatowe instrumenty muzyczne – te i inne atrakcje znajdziemy na Mazowszu.

Zbliżają się zimowe ferie. A to idealny moment, by spędzić czas z rodziną i przyjaciółmi. Dalekie podróże kuszą, ale Mazowsze też ma do zaoferowania wiele atrakcji. Tym bardziej, że są one na wyciągnięcie ręki. A więc w drogę!

W „południowym” rytmie – Szydłowiec, Przysucha, Radom

W zachodniej części Szydłowca wznosi się reprezentacyjna rezydencja magnacka. Renesansowy zamek z szydłowieckiego piaskowca powstał na sztucznie usypanej wyspie. Jego budowę rozpoczął w XV w. marszałek dworu Królestwa Polskiego Stanisław Szydłowiecki, a jednym z pierwszych mieszkańców warowni był jego syn Krzysztof Szydłowiecki, kanclerz wielki koronny, XVI-wieczny humanista, miłośnik sztuki i mecenas artystów. Obecnie w budynku działa oryginalne w skali całego kraju Muzeum Ludowych Instrumentów Muzycznych (instytucja kultury samorządu Mazowsza), prezentująca bogatą kolekcję instrumentów z XIX i XX w. oraz historię kapel z całej Polski.

W leżącej niedaleko Szydłowca niewielkiej Przysusze na uwagę zasługuje Muzeum im. Oskara Kolberga (oddział Muzeum Wsi Radomskiej – instytucja samorządu Mazowsza). Patronem placówki jest XIX-wieczny etnograf, folklorysta i kompozytor, który urodził się w Przysusze. W muzeum jego imienia zobaczyć można m.in. rękopisy, pierwodruki jego książek i kompozycji muzycznych, fotografie i reprodukcje materiałów biograficznych. Ciekawą część zbiorów stanowią kopie dokumentów rękopiśmiennych i archiwaliów związanych z Przysuchą.

Będąc w Radomiu, warto udać się na ul. Rynek 4/5, gdzie można zobaczyć „Muzeum Historii Radomia” (wystawę stałą Muzeum im. Jacka Malczewskiego w Radomiu – instytucja samorządu Mazowsza; placówka znalazła się na liście Najlepszych Produktów Turystycznych Województwa Mazowieckiego 2022). Ekspozycja ukazuje dzieje Radomia od IX w. do 1945 r. Wykorzystano to tego celu instalacje, wirtualną rzeczywistość, połączono prastare artefakty z multimediami, podświetleniami i hologramami. W jednej z sal trójwymiarowa animacja pozwala zobaczyć wyzwalenie Radomia przez wojska napoleońskie z rąk Austriaków w 1809 r. Kolejna sala poświęcona jest wydarzeniom powstania styczniowego, a za stylizowanymi drzwiami mieści się Apteka pod Białym Orłem z meblami z 1824 r. Za apteką kolejna atrakcja – fotoplastykon z fotografiami ze zbiorów Muzeum im. Jacka Malczewskiego w Radomiu.

Puszcza i wodny świat – okolice Żyrardowa

Korzystając ze sprzyjającej pogody, odwiedźmy Bolimowski Park Krajobrazowy. Położony jest on pomiędzy Żyrardowem a Skierniewicami i obejmuje dawne tereny puszczy w korycie rzeki Rawki. Do parku można dotrzeć ze wsi Sucha Żyrardowska (dojazd pociągami Kolei Mazowieckich). Z bolimowskiego parku prowadzi pieszy szlak turystyczny oznakowany kolorem zielonym, wiodący do Radziejowic. Atrakcją tej miejscowości jest dwór – obecnie Dom Pracy Twórczej. Gościło w nim wiele słynnych osób, m.in. królowie Zygmunt III Waza, Władysław IV i Jan III Sobieski. Budynek otacza zabytkowy park z kolekcją rzeźb, instalacji i popiersi przedstawiających najwybitniejsze postaci polskiej kultury, m.in. Fryderyka Chopina, Stanisława Moniuszkę oraz Jerzego Waldorffa – gospodarza tego miejsca. Znajdują się tu dzieła dłuta Xawerego Dunikowskiego, Gustawa Zemły czy Ludwiki Nitschowej.

Z Radziejowic już tylko niewielka odległość dzieli nas od Mszczonowa i Suntago – największego zadaszonego parku wodnego w Europie (w 2021 r. wyróżniony tytułem Najlepszego Produktu Turystycznego województwa mazowieckiego). Do Suntago szukających relaksu przyciąga nie tylko tropikalna sceneria, ale także 5,5 tys. m² basenów, 75 tys. m² wodnych atrakcji, strefy relaksu z saunami, grotą ze śniegiem i grotą solna, kąpiele lecznicze z jonami magnezu, wapnia, potasu. Do dyspozycji gości jest też kilka restauracji i barów. W okolicach aquaparku znajduje się Suntago Village z w pełni wyposażonymi bungalowami.

Zwiedzanie... z góry – dolina Liwca

Szlak Doliny Liwca biegnie od Suchej do Paplina. Obowiązkowym punktem na trasie wyprawy jest zwiedzanie Muzeum Zbrojowni na Zamku w Liwie (instytucja kultury samorządu Mazowsza). Odwiedzający mogą zobaczyć w nim m.in. militaria z okresu od XV do XX w., obrazy, rzemiosło artystyczne i znaleziska archeologiczne.

A najpiękniejsze krajobrazy i zakola doliny Liwca oglądać można z położonej na południe od Liwu Sowiej Góry. Punkt widokowy znajduje się kilka minut drogi za Jarnicami. To miejsce, które kilkakrotnie było filmową scenerią: plenerowe zdjęcia kręcił tam m.in. Filip Bajon, reżyserując „Śluby Panieńskie” Aleksandra Fredry.

Kolejnym przystankiem na naszej trasie jest Węgrów – miejscowość szczycącą się 500-letnią historią. Poznawanie miasta warto zacząć od spaceru po rynku i obejrzenia najcenniejszego miejskiego zabytku: bazyliki mniejszej pw. Wniebowzięcia Najświętszej Marii Panny. W zakrystii tego gotycko-barokowego kościoła zawieszono jest słynne „Zwierciadło Twardowskiego”. Otoczone aurą tajemnicy lustro, przyciąga do Węgrowska wielu turystów.

Królewskie zagłębienie – Szlak Książąt Mazowieckich

Trasa Konrada Mazowieckiego to część Szlaku Książąt Mazowieckich, obejmującego historyczne Mazowsze, które przez 300 lat było niezależnym księstwem. Prowadzi ona po północnej części regionu – miejscach, w których książę Konrad w I połowie XIII w. zakładał pierwsze grody. Zachodnia część trasy rozpoczyna się w Zakroczymiu, gdzie książę Janusz Starszy ogłosił zbiór praw dla ziem mazowieckich i gdzie odbywały się sejmiki. Przy zakroczymskim rynku stoi gotycki kościół pw. Podwyższenia Krzyża Świętego, pamiętający książęcą świetność Mazowsza. Kolejnym przystankiem wyprawy jest Czerwińsk. To miejscowość, w której oddziały króla Władysława Jagiełły połączyły się z chorągwiami mazowieckimi dowodzonymi przez księcia Janusza Starszego w starciu przeciwko Krzyżakom. Warto zatrzymać się w Bodzanowie, w którym zobaczymy rynek wytyczony przez książąt mazowieckich w połowie XIV w. oraz zabytkowy gotycki kościół pw. Wniebowzięcia NMP. W Płocku obowiązkowym punktem wyprawy jest historyczne centrum miasta, czyli Wzgórze Tumskie. Jest to miejsce, w którym w X w. Mieszko I wznosił gród obronny. Stąd rządził Polską książę Władysław Herman, a od czasów Konrada Mazowieckiego władzę sprawowali książęta mazowieccy. Wyjątkowym miejscem jest płocka katedra – największa nekropolia mazowieckich władców. W Serocku zaś zobaczymy jeden z najcenniejszych zabytków Mazowsza – gotycki kościół Zwiastowania NMP. Z Serocka udajemy się do Pułtuska, gdzie odwiedzimy zamek biskupów płockich. Do zamku przylega rynek, który uznawany jest za najdłuższy w Europie.

Krzysztof Piotr Skolimowski, przewodniczący Komisji Edukacji, Nauki i Szkolnictwa Wyższego (sejmikowy klub KO)

Ruch na świeżym powietrzu to podstawa dobrego samopoczucia i odzyskiwania sił, a Mazowsze daje wiele możliwości do aktywnego spędzania czasu. Jeśli pogoda nie jest dobra na narty, to zapewne jest dobra na ... rower. Trasy rowerowe możecie znaleźć w aplikacji „Szlaki Turystyczne Mazowsza” stworzonej przez PTTK, przy wsparciu samorządu województwa. Jeśli zabraknie Państwu odwagi na wycieczkę rowerową, można skorzystać z niezliczonych tras pieszych. Najlepiej wybrać spośród przygotowanych przez Mazowiecką Regionalną Organizację Turystyczną na stronie www.modanamazowsze.pl. Jeśli pogoda skutecznie zniechęci do aktywności na świeżym powietrzu, można skorzystać z atrakcji Szlaku Książąt Mazowieckich, który warto rozpocząć od poznania Płocka, zwiedzić zamki w Czersku, Liwie albo Ciechanowie.

Oprac. na podstawie miniprzewodnika MROT [#aktywne ferie na Mazowszu](#) oraz portalu www.modanamazowsze.pl

[fot. arch. UMWM](#)

[W Muzeum Historii Radomia odtworzone zostało wnętrze gabinetu Walerego Przyborowskiego, pisarza historyka](#)

[fot. arch. Muzeum im. Jacka Malczewskiego w Radomiu](#)

[Początki liwskiego zamku sięgają XV w.](#)

[fot. Muzeum Zbrojownia na Zamku w Liwie](#)

UWAGA

Informacje opublikowane przed 1 stycznia 2021 r. dostępne są na stronie archiwum.mazovia.pl